Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEA
od 29. srpnja 2019.[1]

Predmet C-421/18

Ordre des avocats du barreau de Dinant
protiv
JN

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru, Belgija))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba (EU) br. 1215/2012 – Članak 1. stavak 1. – Pojam ‚građanske i trgovačke stvari' – Članak 7. točka 1. – Posebna nadležnost u stvarima povezanim s ugovorom – Pojam ‚stvari povezane s ugovorom' – Zahtjev za plaćanje godišnje članarine koju odvjetnik duguje odvjetničkoj komori – Pravna obveza preuzeta slobodnom voljom"

I. Uvod

1. Ovaj se zahtjev za prethodnu odluku, koji je uputio Tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru, Belgija), odnosi na tumačenje članka 7. točke 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012 o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (u daljnjem tekstu: Uredba Bruxelles I.a)[2].

2. Taj je zahtjev podnesen u okviru spora između Ordre des avocats du barreau de Dinant (Odvjetnička komora u Dinantu, Belgija) i osobe JN, u vezi s njezinim neplaćanjem godišnje članarine koju duguje toj komori. Ta godišnja članarina proizlazi iz upisa osobe JN u Odvjetničku komoru u Dinantu, koji je u skladu s belgijskim Zakonom o sudovima obvezan za obavljanje odvjetničkog poziva u Belgiji.

3. Budući da ima domicil u Francuskoj, osoba JN osporila je međunarodnu nadležnost suda koji je uputio zahtjev za odlučivanje o tom sporu.

4. U tom kontekstu taj sud nastoji doznati je li tužba odvjetničke komore kojom se traži da se jednom od njezinih članova naloži plaćanje dugovane godišnje članarine tužba „u stvarima povezanim s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

1 Izvorni jezik: francuski

2 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160., str. 40. i SL 2016., L 202, str. 57.)

5. Na kraju svojeg izlaganja predložit ću Sudu da na to pitanje odgovori na način da se za tužbu koja se odnosi na obvezu plaćanja godišnje članarine – koja se u bitnome sastoji od premija osiguranja i proizlazi iz odluke odvjetničke komore, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, a u koju se komoru odvjetnici moraju upisati na temelju nacionalnog zakona – mora smatrati da je obuhvaćena pojmom „stvari povezane s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

II. Pravni okvir

A. Uredba Bruxelles I.a

6. U uvodnoj izjavi 16. Uredbe Bruxelles I.a. navodi se:

„Pored domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove [za utvrđivanje] nadležnosti temeljene na uskoj povezanosti [bliskoj vezi] između suda i tužbe ili zbog olakšavanja pravilnog [dobrog] sudovanja. Postojanje uske povezanosti [bliske veze] trebalo bi osigurati pravnu sigurnost i spriječiti mogućnost da tuženik bude tužen pred sudom države članice u vezi kojeg mu nije bilo moguće [koji nije mogao] razumno predvidjeti. […]"

7. Članak 1. stavak 1. te uredbe određuje:

„Ova se Uredba primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima, bez obzira na vrstu suda. Ne proteže se posebno na porezne, carinske ili upravne predmete ili na odgovornost države za radnje i propuste u izvršavanju javnih ovlasti (*acta iure imperii*)."

8. Odjeljak 2. navedene uredbe, naslovljen „Posebna nadležnost", u članku 7. točki 1. predviđa:

„Osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici:

1. (a) u stvarima povezanim s ugovorom, pred sudom mjesta izvršenja konkretne obveze;

   (b) za potrebe ove odredbe, te ako nije drukčije dogovoreno, mjesto izvršenja konkretne obveze je:

   – u slučaju prodaje robe, mjesto u državi članici u kojoj je roba dostavljena ili trebala biti dostavljena sukladno ugovoru,

   – u slučaju pružanja usluga, mjesto u državi članici u kojoj su usluge pružene ili trebale biti pružene sukladno ugovoru;

   (c) ako se ne primjenjuje točka (b), primjenjuje se točka (a);"

B. Belgijski Zakon o sudovima

9. Članak 428. prvi stavak belgijskog Zakona o sudovima određuje:

„Nitko ne može nositi naziv odvjetnika niti obavljati odvjetnički poziv ako nije Belgijanac ili državljanin države članice Europske unije, nositelj diplome doktora prava ili diplomiranog pravnika, ako nije položio prisegu iz članka 429. i ako nije upisan u imenik Komore ili na popis vježbenika."

10. Članak 443. navodi da vijeće Komore može naložiti odvjetnicima upisanima u imenik, odvjetnicima koji obavljaju svoj poziv pod stručnim nazivom druge države članice Europske unije, odvjetničkim vježbenicima i počasnim odvjetnicima plaćanje članarine koje ono odredi.

III. Glavni postupak, prethodno pitanje i postupak pred Sudom

11. Neutvrđenog dana osoba JN primljena je u Odvjetničku komoru u Dinantu.

12. Osoba JN tvrdi da je svoje boravište premjestila u Francusku tijekom 1990-ih, pri čemu je ostala upisana u Odvjetničku komoru u Dinantu, kojoj je plaćala godišnju članarinu do 2012.

13. Dopisom od 29. svibnja 2015. predsjednik Odvjetničke komore u Dinantu zatražio je od osobe JN da podmiri članarinu koju duguje za 2013., 2014. i 2015. U tom pogledu iz tog dopisa proizlazi, s jedne strane, da činjenica upisa u odvjetničku komoru „pribavlja nezanemarive prednosti na razini osiguranja" i da se članarina dugovana toj komori „zapravo u bitnome sastoji od premija osiguranja koje plaća ta komora" te, s druge strane, da joj je, nakon što je utvrdio da je osoba JN vrlo malo poslovala kao odvjetnik, ali i dalje bila upisana u odvjetničku komoru, predsjednik odvjetničke komore predložio smanjenje iznosa njezine članarine na iznos premija osiguranja koje komora plaća kao i obročno plaćanje.

14. Budući da osoba JN nije odgovorila niti izvršila plaćanje, 11. prosinca 2015. i 21. prosinca 2016. poslane su joj požurnice. Budući da je odgovor na dopise s požurnicama izostao, odvjetnička je komora opomenom od 23. siječnja 2017. naložila osobi JN da podmiri svoju godišnju članarinu.

15. Nakon te opomene, osoba JN poslala je komori dopis u kojem je objasnila da je naišla na financijske poteškoće zbog kojih više ne može plaćati više od stotinu eura mjesečno kako bi podmirila potraživanu članarinu.

16. Međutim, budući da osoba JN nije izvršila nikakvo plaćanje, Odvjetnička komora u Dinantu ishodila je da joj se pozivom od 17. svibnja 2017. naloži da pristupi pred Tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru), zahtijevajući od tog suda da joj naloži plaćanje iznosa od 7277,70 eura, uvećanog za kamate, kao i troškova postupka.

17. Dopisom od 16. svibnja 2017. upućenim predsjedniku Odvjetničke komore u Dinantu osoba JN zatražila je svoje brisanje iz imenika i mogućnost obročne otplate u trajanju od dvadeset i četiri mjeseca.

18. Osoba JN osporila je pred sudom koji je uputio zahtjev njegovu nadležnost, i to na temelju Uredbe Bruxelles I.a. Prema njezinu mišljenju, upis u Odvjetničku komoru u Dinantu radi obavljanja odvjetničkog poziva nije ugovorne naravi u smislu članka 7. točke 1. te uredbe, stoga što se ne radi o ugovoru koji proizlazi iz autonomije volje i slobode odabira, već iz upravne formalnosti i zakonske obveze.

19. Odvjetnička komora u Dinantu tvrdi, naprotiv, da je, time što je ostala upisana u tu komoru, osoba JN preuzela u pogledu navedene komore obvezu plaćanja godišnje članarine koju ona utvrđuje, tako da se ta obveza mora izjednačiti s ugovornom obvezom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

20. U tom kontekstu sud koji je uputio zahtjev dvoji glede primjenjivosti članka 7. točke 1. navedene uredbe u ovom slučaju, a osobito glede toga može li se primijeniti tumačenje koje je Sud prihvatio u presudi Peters Bauunternehmung [3]. U skladu s tom sudskom praksom, obveze koje se temelje na vezi članstva koja postoji između udruge i njezinih članova moraju se smatrati „stvarima povezanim s ugovorom" u smislu te odredbe.

3 Presuda od 22. ožujka 1983. (34/82, EU:C:1983:87)

21. U tim je okolnostima odlukom od 21. lipnja 2018., koju je Sud zaprimio 28. lipnja 2018., Tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li tužba odvjetničke komore kojom se traži da se jednom od njezinih članova naloži plaćanje dugovane godišnje članarine tužba ‚u stvarima povezanim s ugovorom' u smislu članka 7. [točke 1. Uredbe Bruxelles I.a]?"

22. Pisana očitovanja podnijele su talijanska i litavska vlada te Europska komisija.

IV. Analiza

23. Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati je li tužba odvjetničke komore kojom se traži da se jednom od njezinih članova naloži plaćanje dugovane godišnje članarine tužba „u stvarima povezanim s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

24. Na početku ističem da Komisija ima sumnje glede primjenjivosti Uredbe Bruxelles I.a u glavnom postupku, stoga što su neki sporovi između javnog tijela i osobe privatnog prava izuzeti iz područja primjene te uredbe i što je Ordre des barreaux francophones et germanophone (Udruženje frankofonih i germanofonih odvjetničkih komora, u daljnjem tekstu: OBFG), kojemu pripada Odvjetnička komora u Dinantu, pravna osoba javnog prava.

25. Budući da sud koji je uputio zahtjev nije postavio pitanje s tim u vezi niti u tom pogledu iznosi primjedbe u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje, pretpostavljam da smatra da Uredba Bruxelles I.a jest primjenjiva u glavnom postupku.

26. Međutim, s obzirom na Komisijina očitovanja, uvodno ću iznijeti opažanja s tim u vezi (odjeljak A). Budući da nacionalni spis kojim Sud raspolaže ne sadržava dovoljno elemenata u tom pogledu, moja će se opažanja ograničiti na opća opažanja kako bi se sudu koji je uputio zahtjev omogućilo da provjeri primjenjuje li se Uredba Bruxelles I.a u glavnom postupku.

27. Potom ću analizirati pitanje postavljeno glede toga je li tužba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku obuhvaćena pojmom „stvari povezane s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. te uredbe (odjeljak B).

A. Područje primjene Uredbe Bruxelles I.a

28. Na temelju prve rečenice članka 1. stavka 1. Uredbe Bruxelles I.a, ona se primjenjuje „u građanskim i trgovačkim stvarima".

29. U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, pojam „građanska i trgovačka stvar" autonoman je pojam koji treba tumačiti oslanjajući se, s jedne strane, na ciljeve i sustav Uredbe Bruxelles I.a i, s druge strane, na opća načela razvijena u svim nacionalnim pravnim sustavima. Osim toga, potreba pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta i izbjegavanja donošenja proturječnih odluka u državama članicama u interesu usklađenog djelovanja pravosuđa zahtijevaju široko tumačenje navedenog pojma „građanska i

trgovačka stvar”[4].

30. Tumačenje predmet kojega je bio pojam „građanska i trgovačka stvar” dovelo je do izuzimanja određenih sudskih odluka iz područja primjene Uredbe Bruxelles I.a zbog elemenata koji obilježavaju narav pravnih odnosa između stranka u sporu ili njegov predmet[5].

31. Tako je Sud smatrao da, iako određeni sporovi između tijela javne vlasti i osobe privatnog prava mogu ući u područje primjene Uredbe Bruxelles I.a, drukčije je kada tijelo javne vlasti postupa u okviru izvršavanja javnih ovlasti[6]. Naime, izvršavanje javnih ovlasti jedne od stranaka u sporu zbog toga što ona izvršava ovlasti koje odstupaju od redovnih pravila koja se primjenjuju na odnose među pojedincima izuzima takav spor iz područja građanske i trgovačke stvari u smislu članka 1. stavka 1. te uredbe[7].

32. U ovom slučaju, kao što sam to naveo u točki 24. ovog mišljenja, Komisija primjećuje da OBFG, kojemu Odvjetnička komora u Dinantu pripada, jest pravna osoba javnog prava koja ima pravnu osobnost te čiji su organizacija i funkcioniranje uređeni belgijskim Zakonom o sudovima[8].

33. Zaključujem da u skladu s tim propisom OBFG ima zadaću bdjeti nad ugledom i pravima i zajedničkim profesionalnim interesima odvjetnika te da raspolaže određenim ovlastima u tu svrhu[9].

34. Stoga proizlazi da Odvjetnička komora u Dinantu, koja pripada OBFG-u, ima zadaću pružanja javnih usluga, to jest zadaću zajamčiti poštenje i iskustvo krajnjim potrošačima pravnih usluga te osigurati dobro sudovanje[10].

35. Pod pretpostavkom da to jest slučaj, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, radi utvrđivanja primjenjuje li se Uredba Bruxelles I.a u glavnom postupku valja ocijeniti djeluje li zahtjevom za plaćanje godišnje članarine, koji je predmet tužbe u glavnom postupku, Odvjetnička komora u Dinantu u izvršavanju javnih ovlasti.

36. Radi te ocjene valja ispitati narav godišnje članarine[11] kao i osnovu podignute tužbe i detaljna pravila u pogledu njezina podnošenja[12].

37. Glede naravi godišnje članarine, ne čini mi se da je ona izraz javnih ovlasti.

4 Vidjeti osobito presudu od 28. veljače 2019., Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, t. 46. i 47. i navedenu sudsku praksu). Primjećujem da sudska praksa razrađena u okviru Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.) i Konvencije iz Bruxellesa od 27. rujna 1968. o [sudskoj] nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1972., L 299, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 3.), kako je izmijenjena uzastopnim konvencijama o pristupanju novih država članica toj konvenciji, vrijedi i za Uredbu Bruxelles I.a, kada se predmetne odredbe mogu smatrati istovjetnima (vidjeti u tom smislu osobito presude od 14. ožujka 2013., Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, t. 27.) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, t. 31.)). To je slučaj s odredbama koje su ovdje relevantne, to jest člankom 1. stavkom 1. Uredbe Bruxelles I.a (vidjeti osobito presude od 11. travnja 2013., Sapir i dr. (C-645/11, EU:C:2013:228, t. 31. i 32.) i od 15. studenoga 2018., Kuhn (C-308/17, EU:C:2018:911, t. 31. i 32.)) i člankom 7. točkom 1. te uredbe (vidjeti osobito presude od 14. ožujka 2013., Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, t. 43. i 44.) i od 8. svibnja 2019., Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, t. 20.)). Prema tome, u nastavku ovog mišljenja pozivat ću se samo na Uredbu Bruxelles I.a, navodeći sudsku praksu glede instrumenata koji su joj prethodili.

5 Vidjeti osobito presude od 14. listopada 1976., LTU (29/76, EU:C:1976:137, t. 4.) i od 28. travnja 2009., Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, t. 42. i navedenu sudsku praksu).

6 Vidjeti osobito presudu od 11. travnja 2013., Sapir i dr. (C-645/11, EU:C:2013:228, t. 33. i navedenu sudsku praksu).

7 Vidjeti osobito presudu od 28. veljače 2019., Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, t. 49.).

8 Komisija u tom pogledu osobito upućuje na internetsku stranicu OBFG-a (ažuriranu 26. kolovoza 2014.), https://avocats.be/sites/default/files/texte_apropos_avocatsBE3.pdf.

9 Vidjeti članak 495. stavak 1. belgijskog Zakona o sudovima.

10 Ističem u tom pogledu da je Sud priznao nužnost osmišljavanja pravila o organizaciji, kvalifikaciji, etici, nadzoru i odgovornosti kojima se pružaju takva jamstva (vidjeti osobito presude od 12. prosinca 1996., Reisebüro Broede (C-3/95, EU:C:1996:487, t. 38.) i od 19. veljače 2002., Wouters i dr. (C-309/99, EU:C:2002:98, t. 97.)).

11 Vidjeti sudsku praksu navedenu u bilješci 15. ovog mišljenja.

12 Vidjeti u tom smislu osobito presudu od 28. veljače 2019., Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, t. 48. i navedenu sudsku praksu).

38. Naime, na temelju članka 433. belgijskog Zakona o sudovima, vijeće komore *može* odvjetnicima upisanima u imenik naložiti plaćanje članarine koju ona *utvrdi*. Komisija u tom pogledu primjećuje kako se čini da iz članka 2. Pravilnika OBFG-a proizlazi da članarinu konkretno utvrđuje njegova glavna skupština.

39. Podsjećam na to da iz dopisa od 29. svibnja 2015. koji je predsjednik Odvjetničke komore u Dinantu poslao osobi JN proizlazi da se godišnja članarina dugovana komori u bitnome sastoji od premija osiguranja koje plaća ta komora i da upis u navedenu komoru pribavlja prednosti u pogledu osiguranja [13]. Kako ja shvaćam to utvrđenje, OBFG je kod društva za osiguranje sklopio obvezno osiguranje od profesionalne odgovornosti za odvjetnike upisane u OBFG.

40. Osim toga, podsjećam na to da iz istog dopisa proizlazi da se komora slaže sa smanjenjem iznosa članarine na iznos koji odgovara premijama osiguranja koje ona plaća [14].

41. U tim mi se okolnostima čini da se ne radi o potraživanjima koja se duguju za javnu uslugu i koja su izuzeta iz područja primjene Uredbe Bruxelles I.a [15], nego o naknadi za uslugu koju pruža odvjetnička komora, a na što, čini se, i Komisija upućuje.

42. Glede osnove podignute tužbe i detaljnih pravila u pogledu njezina podnošenja, čini mi se, kao što to Komisija navodi u svojim očitovanjima, da ni oni nisu izraz javne ovlasti.

43. Naime, kao što to Komisija primjećuje, proizlazi da je radi mogućnosti da ishodi plaćanje godišnje članarine odvjetnička komora prisiljena podnijeti tužbu sudu i ne čini se da ima mogućnost da joj se to podmiri na drugi način, primjerice tako da sama donese izvršan javnopravni akt.

44. S obzirom na sve prethodno navedeno, na sudu koji je uputio zahtjev je da provjeri je li glavni postupak obuhvaćen područjem primjene Uredbe Bruxelles I.a. Na prvi mi se pogled čini da to jest slučaj.

45. U razmatranjima koja slijede polazim od toga da glavni postupak ima za predmet tužbu u građanskoj i trgovačkoj stvari u smislu članka 1. stavka 1. Uredbe Bruxelles I.a, i, prema tome, da je obuhvaćen područjem primjene te uredbe.

B. Primjenjivost članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a

46. Prethodno pitanje ulazi u okvir sudske prakse donesene glede tumačenja pojma „stvari povezane s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a [16]. Budući da na prethodno pitanje treba odgovoriti s obzirom na tu sudsku praksu, smatram nužnim podsjetiti prije svega na neke aspekte (odjeljak 1), prije nego što zatim prijeđem na analizu prethodnog pitanja (odjeljak 2).

13 Vidjeti točku 13. ovog mišljenja.

14 Vidjeti točku 13. ovog mišljenja.

15 Naime, Sud je presudio da javno tijelo djeluje u izvršavanju državnih ovlasti kada se spor tiče naplate pristojbi koje osoba privatnog prava duguje tijelu javnoga prava na ime korištenja njegovih uređaja i usluga, osobito kada je to korištenje obvezno i isključivo, a pogotovo kada su iznosi pristojbi, načini izračuna i postupci naplate u odnosu na korisnike jednostrano utvrđeni (vidjeti osobito presude od 14. listopada 1976., LTU (29/76, EU:C:1976:137, t. 4.), od 15. veljače 2007., Lechouritou i dr., (C-292/05, EU:C:2007:102, t. 32.) i od 11. lipnja 2015., Fahnenbrock i dr., (C-226/13, C-245/13 i C-247/13, EU:C:2015:383, t. 52.)).

16 Glede te sudske prakse vidjeti bilješku 4. ovog mišljenja.

1. Sudska praksa Suda koja se odnosi na tumačenje pojma „stvari povezane s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a

47. Uvodno podsjećam na to da se pravila o nadležnosti predviđena u poglavlju II. Uredbe Bruxelles I.a temelje na općem načelu utvrđenom u članku 4. stavku 1. te uredbe, prema kojem se osobe s domicilom u državi članici tuže pred sudovima te države [17].

48. To je načelo, međutim, dopunjeno drugim pravilima o nadležnosti temeljenima na bliskoj vezi između suda i tužbe ili zbog olakšavanja dobrog sudovanja, među kojima se nalazi ono iz članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a, koje se odnosi na „stvari povezane s ugovorom" [18].

49. Pojam „stvari povezane s ugovorom" iz tog članka 7. točke 1. autonoman je pojam koji treba tumačiti pozivajući se primarno na sustav i ciljeve navedene uredbe [19].

50. U tom pogledu iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da, iako se člankom 7. točkom 1. Uredbe Bruxelles I.a ne zahtijeva sklapanje ugovora, ipak je za njegovu primjenu nužno utvrditi postojanje obveze, s obzirom na to da se sudska nadležnost na temelju te odredbe zasniva prema mjestu u kojem je obveza koja je predmet postupka izvršena ili treba biti izvršena. Pojam „stvari povezane s ugovorom" u smislu spomenute odredbe stoga se ne može tumačiti na način da se odnosi na situaciju u kojoj ne postoji obveza koju je jedna strana slobodnom voljom preuzela prema drugoj [20].

51. Zato primjena pravila o posebnoj nadležnosti u stvarima koje se odnose na ugovore, predviđenog člankom 7. točkom 1. Uredbe Bruxelles I.a, pretpostavlja utvrđenje pravne obveze koju je jedna osoba slobodnom voljom preuzela prema drugoj osobi i na kojoj se temelji tužiteljeva tužba [21].

52. U tom pogledu podsjećam, prije svega, na to da iz presude Peters Bauunternehmung, na koju se poziva sud koji je uputio zahtjev [22], proizlazi da obveze koje se temelje na vezi članstva koja postoji između udruge i njezinih članova treba smatrati obvezama koje su preuzete slobodnom voljom.

53. Predmet povodom kojeg je ta presuda donesena odnosio se na kvalifikaciju obveze plaćanja zasnovane na dobrovoljnom pristupanju poduzetnika udruženju poduzetnika. Dotičnim je plaćanjem taj poduzetnik terećen primjenom internog pravila koje su utvrdila tijela udruženja i koje je bilo obvezno za njegove članove [23].

54. U tom pogledu Sud je presudio da „članstvo u udruzi između članova udruge stvara uske veze kakve postoje među ugovornim stranama", tako da je opravdano predmetne zahtjeve smatrati ugovornim zahtjevima u svrhu primjene članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a. On je dodao da je u tom kontekstu nevažno proizlazi li taj zahtjev izravno iz članstva ili iz tog članstva u vezi s odlukom tijela udruge [24].

17 Vidjeti u tom smislu uvodnu izjavu 15. Uredbe Bruxelles I.a i presudu od 12. rujna 2018., Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, t. 18. i navedenu sudsku praksu).

18 Vidjeti u tom smislu uvodnu izjavu 16. Uredbe Bruxelles I.a i presudu od 4. listopada 2018., Feniks (C-337/17, EU:C:2018:805, t. 36.).

19 Vidjeti osobito presudu od 22. ožujka 1983., Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, t. 10.) i presudu od 17. lipnja 1992., Handte (C-26/91, EU:C:1992:268, t. 10.).

20 Vidjeti osobito presude od 14. ožujka 2013., Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, t. 46.), od 28. siječnja 2015., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, t. 39.) i od 21. travnja 2016., Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, t. 35.).

21 Vidjeti osobito presude od 14. ožujka 2013., Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, t. 47.), od 18. srpnja 2013., ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, t. 33.) i od 21. travnja 2016., Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, t. 36.).

22 Presuda od 22. ožujka 1983. (34/82, EU:C:1983:87). Vidjeti točku 20. ovog mišljenja.

23 Vidjeti presudu od 22. ožujka 1983., Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, t. 2.).

24 Vidjeti presudu od 22. ožujka 1983., Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, t. 13. do 18.).

55. Slijedom toga, Sud je po analogiji primijenio tu sudsku praksu u presudi Powell Duffryn [25], presudivši da se statut društva mora smatrati ugovorom kojim su istodobno uređeni odnosi među dioničarima i odnosi između njih i društva koje osnivaju. Naime, Sud je smatrao da osnivanje društva izražava postojanje zajednice interesa među dioničarima u nastojanju da se postigne zajednički cilj te da radi ostvarivanja tog cilja svaki dioničar ima prema drugim dioničarima i tijelima društva prava i obveze koje svoj izraz nalaze u statutu društva. Sud je zaključio da klauzula o prorogaciji nadležnosti koja se nalazi u statutu dioničkog društva čini sporazum koji vezuje sve dioničare [26].

56. Kao što je to Sud objasnio, nakon što postane i ostane dioničar društva, dioničar pristaje na to da se na njega primjenjuju sve odredbe koje se nalaze u statutu društva i odluke koje donesu tijela društva, u skladu s odredbama mjerodavnog nacionalnog prava i statuta, čak i ako se on ne slaže s nekim od tih odredaba ili odluka [27].

57. Smatram da rasuđivanje na kojem se temelji prethodno navedena sudska praksa jest to da, u slučaju kada je pravna ili fizička osoba dobrovoljno pristupila pravnoj osobi (primjerice udruzi ili društvu), ta pravna ili fizička osoba prihvaća da se na nju primjenjuju sve obveze koje proizlaze iz tog pristupanja i koje su konkretizirane u statutu i odlukama tijela te potonje pravne osobe, uspostavljajući na taj način između navedene pravne osobe i njezinih članova bliske veze, koje se mogu izjednačiti s vezama ugovorne naravi.

58. Naposljetku, u nedavnoj presudi Kerr [28] Sud je imao priliku odlučiti o kvalifikaciji obveze plaćanja koja proizlazi iz odluke glavne skupštine suvlasnika stambene zgrade bez pravne osobnosti i koja nastaje po sili zakona radi izvršavanja određenih prava; tom je odlukom, koja se donosi većinom njezinih članova, ali je obvezujuća za sve njih, utvrđen iznos godišnjih doprinosa u zajedničku pričuvu suvlasnika za potrebe održavanja zajedničkih dijelova te nekretnine.

59. Pozvavši se na prethodno navedene presude, Sud je presudio da, iako je članstvo u suvlasničkoj zajednici zakonski propisano jer mjerodavno bugarsko pravo u ovom slučaju čini obveznim upravljanje zajedničkim dijelovima preko suvlasničke zajednice, ipak se pojedinosti upravljanja zajedničkim dijelovima nekretnine uređuju ugovorom te do članstva u suvlasničkoj zajednici dolazi aktom dobrovoljnog stjecanja etažnog vlasništva, uključujući suvlasničke dijelove na zajedničkim dijelovima nekretnine, tako da je sporna obveza plaćanja pravna obveza koja je preuzeta slobodnom voljom, u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a [29].

60. Sud je dodao da činjenica da dotični suvlasnici nisu sudjelovali u donošenju te odluke ili da su joj se protivili, ali da je na temelju zakona navedena odluka i obveza koja iz nje proizlazi obvezujuća te ih veže, ne utječe na primjenu članka 7. točke 1., s obzirom na to da svaki suvlasnik, nakon što postane i ostane suvlasnik nekretnine, prihvaća da se na njega primjenjuje ukupnost odredbi akta kojim se uređuje dotična suvlasnička zajednica kao i odluke koje donosi glavna skupština suvlasnika te nekretnine [30].

61. Prethodno pitanje istaknuto u ovom predmetu valja ispitati s obzirom na tu sudsku praksu.

25 Presuda od 10. ožujka 1992. (C-214/89, EU:C:1992:115)

26 Vidjeti presudu od 10. ožujka 1992., Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, t. 16. do 18.).

27 Vidjeti presudu od 10. ožujka 1992., Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, t. 19.). Isto je tako Sud prihvatio postojanje takvog slobodnog pristanka prilikom obavljanja posla rukovoditelja u skladu s pravom društava, smatrajući da poslovi rukovoditelja stvaraju uske veze iste vrste kao one koje se stvaraju među strankama nekog ugovora, tako da tužba društva protiv svojeg bivšeg rukovoditelja zbog navodne povrede njegovih obveza koje ima na temelju prava društava potpada pod pojam „stvari koje se odnose na ugovore”. U tom je pogledu Sud naglasio da su rukovoditelj i društvo „slobodno preuzeli međusobne obveze na način da se [rukovoditelj] obvezao rukovoditi i upravljati [društvom, dok se ono] obvezalo da će mu za to isplatiti naknadu, zbog čega se njihov odnos može smatrati ugovornim” (presuda od 10. rujna 2015., Holterman Ferho Exploitatie i dr. (C-47/14, EU:C:2015:574, t. 53. i 54.)).

28 Presuda od 8. svibnja 2019. (C-25/18, EU:C:2019:376). Pojašnjavam da je ta presuda objavljena nakon zatvaranja pisanog postupka u ovom predmetu.

29 Vidjeti presudu od 8. svibnja 2019., Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, t. 26. do 28.).

30 Vidjeti presudu od 8. svibnja 2019., Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, t. 29.).

2. Primjenjivost članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku

62. U skladu s prethodno navedenom sudskom praksom, za odgovor na prethodno pitanje ključno je utvrditi je li obveza plaćanja godišnje članarine obveza koja je preuzeta slobodnom voljom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

63. U ovom slučaju valja se konkretnije upitati protivi li se činjenica da je pristupanje odvjetničkoj komori nametnuto belgijskim Zakonom o sudovima kako bi se mogao obavljati poziv odvjetnika tomu da se obveza plaćanja članarine koja proizlazi iz tog pristupanja može smatrati pravnom obvezom koja je preuzeta slobodnom voljom.

64. U vezi s time talijanska i litavska vlada smatraju da valja odgovoriti niječno.

65. U biti, te vlade drže da obveza plaćanja članarine jest u bitnome obveza koja je preuzeta slobodnom voljom, stoga što osoba koja postane odvjetnik slobodno izražava svoju volju za obavljanje tog poziva, iz čega proizlazi obveza pristupanja strukovnoj komori te, posljedično, obveza plaćanja članarine koju ona odredi. Primjenjujući načelo prihvaćeno u presudi Peters Bauunternehmung [31], te vlade tvrde da su veze članstva koje postoje između komore i odvjetnika iste vrste kao i one koje se uspostavljaju između strana u ugovoru. Naime, strukovna udruga može se izjednačiti s udrugom i obveze njezinih članova temelje se na sporazumu koji stvara asocijativnu vezu. Putem tog sporazuma ugovaratelji očituju svoju volju da prihvate interna pravila kojima je to tijelo uređeno, a što podrazumijeva, među ostalim, preuzimanje obveze plaćanja članarine koju utvrdi navedeno tijelo.

66. Osim toga, navedene vlade ističu da je tumačenje koje one predlažu opravdano posebnom vezom između mjesta izvršenja obveze i suda u tom mjestu, stoga što je sud države članice u mjestu sjedišta odvjetničke komore najprimjereniji za odlučivanje o sporu [32].

67. S druge strane, Komisija smatra da tužba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku nije tužba „u stvari povezanoj s ugovorom" u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a, s obzirom na to da je pristupanje odvjetničkoj komori, iz kojeg proizlazi obveza plaćanja godišnje članarine, određeno zakonom radi obavljanja odvjetničkog poziva, bez ikakve mogućnosti odabira ili odstupanja. U tom pogledu Komisija naglašava, među ostalim, da je, suprotno od ovog slučaja, poduzetnik o kojem je bila riječ u predmetu povodom kojeg je donesena presuda Peters Bauunternehmung [33] dobrovoljno odlučio postati član udruge.

68. Štoviše, Komisija drži da nije svrsishodno zaobići uvjet glede obveze koja je preuzeta slobodnom voljom oslanjajući se na opće ciljeve Uredbe Bruxelles I.a u vezi s posebnim nadležnostima, uz rizik da u praksi postane previše lako uspostaviti nadležnost prema domicilu tužitelja, a što se protivi općem pravilu utvrđenom u članku 4. stavku 1. te uredbe.

69. Priznajem da odgovor na prethodno pitanje nije očit.

70. Doduše, situacija u glavnom postupku donekle je slična predmetima povodom kojih su donesene gore navedene presude Peters Bauunternehmung [34] i Powell Duffryn [35], i to po tome što se predmet u glavnom postupku također tiče odnosa između pravne osobe i njezinih članova te se odnosi na obvezu plaćanja koja je određena članovima te osobe i proizlazi iz odluke koju je ova potonja donijela.

31 Presuda od 22. ožujka 1983. (34/82, EU:C:1983:87)

32 Te vlade polaze, dakle, od načela da sud koji je uputio zahtjev jest sud mjesta izvršenja obveze koja čini temelj za tužbu u smislu pravila predviđenih u članku 7. točki 1. podtočkama (a) do (c) Uredbe Bruxelles I.a. U tom pogledu vidjeti bilješku 46.

33 Presuda od 22. ožujka 1983. (34/82, EU:C:1983:87)

34 Presuda od 22. ožujka 1983. (34/82, EU:C:1983:87)

35 Presuda od 10. ožujka 1992. (C-214/89, EU:C:1992:115)

71. Međutim, situacija u glavnom postupku, kao što to Komisija s pravom ističe, razlikuje se od one o kojoj je bila riječ u tim predmetima, i to po tome što upis u imenik odvjetničke komore, iz kojeg proizlazi obveza plaćanja godišnje članarine koju određuje ta komora, jest, na temelju članka 428. prvog stavka belgijskog Zakona o sudovima, obvezatan za obavljanje odvjetničkog poziva.

72. Podsjećam na to da je taj obvezatni upis u odvjetničku komoru povezan s činjenicom da ona ima zadaću pružanja javnih usluga [36]. S tog aspekta smatram da je se ne može izjednačiti s udrugom privatnog prava ili društvom privatnog prava, kao u prethodno navedenim presudama, u kojima je Sud dao do znanja da su sve veze između tih pravnih osoba i njihovih odnosnih članova ugovorne naravi [37].

73. Slijedom navedenog, ne slažem se s razmatranjima koja iznose talijanska i litavska vlada i prema kojima su veze članstva koje postoje između komore i njezinih članova općenito iste naravi kao i one koje se uspostavljaju između strana u ugovoru.

74. Naime, kao što sam to izložio u točkama 28. do 45. ovog mišljenja o području primjene Uredbe Bruxelles I.a, glede odvjetničke komore valja razlikovati dvije vrste sporova: s jedne strane, sporove koji se odnose na veze koje postoje između komore i njezinih članova, koji imaju javnopravni karakter i koji su zbog toga izuzeti iz područja primjene te uredbe, te, s druge strane, sporove koji se odnose na veze koje postoje između te komore i njezinih članova, koji imaju privatnopravni karakter i koji su time obuhvaćeni područjem primjene navedene uredbe.

75. Samo u okviru te druge kategorije sporova tužba može biti tužba u stvari povezanoj s ugovorom, pod uvjetom da se tiče obveze koja je preuzeta slobodnom voljom.

76. U vezi s tim, a glede glavnog predmeta koji je obuhvaćen tom drugom kategorijom, sklon sam zaključku da je obveza plaćanja članarine koju komora određuje zapravo obveza koja je preuzeta slobodnom voljom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a, tako da je tužba koja se odnosi na tu obvezu obuhvaćena stvari povezanom s ugovorom u smislu te odredbe.

77. Naime, što se tiče problematike navedene u točki 63. ovog mišljenja, presuda Kerr [38] sadržava, prema mojem mišljenju, relevantne elemente za tumačenje.

78. Tako, iako se presuda Kerr [39] tiče obveze plaćanja troškova suvlasničke zajednice, smatram da se iz nje mora izvesti zaključak da činjenica da obavljanje određene djelatnosti nacionalno zakonodavstvo uvjetuje pristupanjem tijelu ne isključuje nužno da se obveza koja iz toga proizlazi može okvalificirati kao pravna obveza koja je preuzeta slobodnom voljom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

79. U tu svrhu naglašavam da je u toj presudi, naglasivši da je sudjelovanje u suvlasničkoj zajednici bilo zakonski propisano, Sud istaknuo dva aspekta u vezi s obvezom plaćanja troškova suvlasničke zajednice koji opravdavaju da se za tu obvezu smatra da je preuzeta slobodnom voljom: s jedne strane, do članstva u suvlasničkoj zajednici dolazi aktom dobrovoljnog stjecanja etažnog vlasništva, uključujući suvlasničke dijelove na zajedničkim dijelovima dotične nekretnine, te se, s druge strane, pojedinosti upravljanja tim zajedničkim dijelovima uređuju ugovorom, to jest zajedničkim sporazumom među suvlasnicima.

36 Vidjeti točku 34. ovog mišljenja.

37 Primjećujem isto tako da je Europski sud za ljudska prava zaključio da se odvjetničke komore ne mogu smatrati udrugama u smislu članka 11. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950., koji štiti slobodu udruživanja, uključujući i negativno pravo da se ne bude prisiljen pristupiti udruzi. Prema tome, odvjetnici su izuzeti iz prava na tu zaštitu glede upisa u strukovnu komoru (vidjeti presudu ESLJP-a od 2. srpnja 1990., M. A. i dr. protiv Španjolske, CE:ECHR:1990:0702DEC001375088).

38 Presuda od 8. svibnja 2019. (C-25/18, EU:C:2019:376)

39 Presuda od 8. svibnja 2019. (C-25/18, EU:C:2019:376)

80. S mojeg stajališta, činjenice u glavnom postupku donekle su slične onima u predmetu povodom kojeg je donesena presuda Kerr [40].

81. Doduše, upis u odvjetničku komoru određen je zakonom i izražava način na koji se odvjetnički poziv regulira prema nacionalnom pravu.

82. Međutim, upis je proveden, s jedne strane, dobrovoljnim činom osobe JN da postane odvjetnik i obavlja taj poziv u Belgiji do svojeg brisanja iz imenika 2017. Tim je odabirom prihvatila da se na nju primjenjuju pravila kojima je taj poziv uređen, uključujući ona na temelju kojih vijeće odvjetničke komore može odvjetnicima upisanima u imenik naložiti plaćanje godišnje članarine. Glede razdoblja na koje se sporna članarina odnosi, ističem osim toga da, iako proizlazi da je osoba JN vrlo malo poslovala kao odvjetnik [41], ona je dobrovoljno odlučila ostati upisana u imenik kao član. Naime, ništa se nije protivilo tomu da zatraži svoje brisanje iz imenika prije 2017., ako je smatrala da neće pribaviti nikakvu korist ako ostane upisana.

83. S druge strane, obveza plaćanja članarine nije određena zakonom, stoga što belgijskim Zakonom o sudovima nije predviđena ni narav članarine ni njezin iznos.

84. Naime, pod uvjetom da to sud koji je uputio zahtjev provjeri, proizlazi da je odvjetnička komora kojoj tužitelj pripada i unutar koje se može izvršiti utjecaj na zajednička pravila koja je taj poziv uspostavio odredila članarinu čije se plaćanje potražuje u glavnom postupku, kako glede njezine osnove tako i glede iznosa. Stoga zahtijevana članarina proizlazi iz bliskih veza koje postoje između komore i osobe JN, a koje su slične vezama na temelju ugovora. Nakon što je postala i ostala odvjetnik u komori, osoba JN slobodnom voljom preuzela je obvezu plaćanja članarine.

85. U tom pogledu podsjećam na to da članarina odgovara usluzi koju komora pruža, to jest kolektivnom sklapanju osiguranja od profesionalne odgovornosti kojim se tužitelj koristi u obavljanju svojeg poziva, odabravši da ostane upisan u Odvjetničku komoru u Dinantu.

86. Ne radi se, dakle, o situaciji u kojoj bi obveza plaćanja bila jednostrano utvrđena zakonom, kao što je to bio slučaj u presudi Austro-Mechana [42].

87. U predmetu povodom kojeg je donesena ta presuda i koji se odnosio na kvalifikaciju obveze poduzetnika da plati naknadu društvu za kolektivno ostvarivanje prava Sud je presudio da takva obveza nije preuzeta slobodnom voljom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a, stoga što mu je ona nametnuta nacionalnim pravom, zbog stavljanja na tržište medijâ za bilježenje u skladu s austrijskim zakonodavstvom [43].

40 Presuda od 8. svibnja 2019. (C-25/18, EU:C:2019:376)

41 Vidjeti točku 13. ovog mišljenja.

42 Presuda od 21. travnja 2016. (C-572/14, EU:C:2016:286, t. 37.)

43 Vidjeti presudu od 21. travnja 2016., Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, t. 18. i 37.), u kojoj je, želim to pojasniti, taj propis također određivao detalje rješenja glede plaćanja. Isto tako, Sud je presudio da obveze koje dioničar društva ima prema trećoj osobi na temelju nacionalnog prava nisu preuzete slobodnom voljom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a (vidjeti presudu od 18. srpnja 2013., ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, t. 34. do 36.)).

88. Zaključno, iako priznajem da je pitanje postavljeno u ovom predmetu ograničen slučaj, sklon sam zaključku – s obzirom na sudsku praksu Suda koja, uostalom, pokazuje da se pojam „stvari povezane s ugovorom" ne tumači usko [44] – da se na temelju elemenata izloženih u ovom mišljenju može smatrati da obveza plaćanja godišnje članarine u ovom predmetu jest obveza koja je preuzeta slobodnom voljom u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

89. Osim toga, to rješenje podupiru ciljevi koji su zadani Uredbom Bruxelles I.a.

90. Podsjećam na to da je nadležnost sudova prema domicilu tužitelja dopunjena alternativnim osnovama nadležnosti, s jedne strane, zbog bliske veze između suda i tužbe ili, s druge strane, zbog olakšavanja dobrog sudovanja.

91. Glede tog prvog pitanja, Sud je u presudi Peters Bauunternehmung [45] naglasio da, „s obzirom na to da je u skladu s nacionalnim pravnim poretcima mjesto sjedišta udruge najčešće i mjesto izvršenja obveza iz članstva, primjena sudske nadležnosti za stvari povezane s ugovorom ima praktične prednosti: sud mjesta u kojem se nalazi sjedište udruge, naime, u pravilu može najbolje razumjeti statut, odredbe i odluke udruge kao i okolnosti koje su povezane s nastankom spora".

92. U ovom slučaju, pod uvjetom da sud koji je uputio zahtjev smatra da je on sud mjesta izvršenja konkretne obveze u smislu pravila predviđenih u članku 7. točki 1. podtočkama (a) do (c) Uredbe Bruxelles I.a, a što mi se čini da je slučaj [46], on jest nadležan za odlučivanje u glavnom postupku.

93. Kao što to u tom pogledu ističu talijanska i litavska vlada, taj se sud mora smatrati najprimjerenijim za razumijevanje statuta, propisa i odluka Odvjetničke komore u Dinantu kao i okolnosti koje se odnose na osnovu spora. Drugim riječima, u glavnom postupku postoji razlog koji se odnosi na postojeću blisku vezu između suda i spora koja opravdava posebnu nadležnost predviđenu u članku 7. točki 1. Uredbe Bruxelles I.a.

94. Štoviše, kao što to talijanska vlada s pravom ističe, tim se rješenjem također izbjegava da se postupci o zahtjevima za plaćanje protiv odvjetnika koji svoje prebivalište možda imaju u različitim državama članicama i o pitanjima valjanosti odluka na kojima se temelje ti zahtjevi provode pred različitim sudovima [47]. Drugim riječima, rješenje koje predlažem također je u skladu s ciljem dobrog sudovanja.

44 Točno je, doduše, da Sud često spominje članak 7. točku 1. Uredbe Bruxelles I.a kao odstupanje od općeg pravila o nadležnosti prema domicilu tužitelja predviđenog u članku 4. stavku 1. te uredbe i da se ta prva odredba, kao odstupanje, tumači usko (vidjeti u tom smislu presudu od 12. rujna 2018., Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, t. 17. i 18. i navedenu sudsku praksu). Međutim, smatram da primjena Suda točke 7. stavka 1. navedene uredbe pokazuje da se pojam „stvari povezane s ugovorom" u smislu te odredbe ne tumači usko, a što je, uostalom, Sud potvrdio u presudi od 20. siječnja 2005., Engler (C-27/02, EU:C:2005:33, t. 48.), pozivajući se posebno na presude Bauunternehmung i Powell Duffryn (vidjeti u istom smislu mišljenje nezavisne odvjetnice J. Kokott u predmetu Kerr (C-25/18, EU:C:2019:86, t. 51.)).

45 Presuda od 22. ožujka 1983. (34/82, EU:C:1983:87, t. 14.)

46 Naglašavam da odgovor na postavljeno pitanje nije dovoljan da se utvrdi je li sud koji je uputio zahtjev nadležan za odlučivanje u glavnom postupku, s obzirom na to da se radi davanja odgovora na to pitanje valja također upitati je li sud koji je uputio zahtjev sud mjesta izvršenja konkretne obveze u smislu pravila predviđenih u članku 7. točke 1. podtočaka (a) do (c) Uredbe Bruxelles I.a. Sud koji je uputio zahtjev nije postavio pitanje s tim u vezi niti iznio primjedbe u tom pogledu, što mi se čini da upućuje na to da se on smatra sudom mjesta izvršenja sporne obveze u smislu navedenog članka 7. točke 1.

47 Vidjeti u tom smislu presudu od 10. ožujka 1992., Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, t. 20.).

V. Zaključak

95. S obzirom na sva prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodno pitanje koje je uputio Tribunal de première instance de Namur (Prvostupanjski sud u Namuru, Belgija) odgovori na sljedeći način:

Članak 7. točku 1. Uredbe br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da se za tužbu koja se odnosi na obvezu plaćanja godišnje članarine, koja se u bitnome sastoji od premija osiguranja i proizlazi iz odluke odvjetničke komore, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, a u koju su se komoru odvjetnici dužni upisati na temelju nacionalnog zakonodavstva, mora smatrati da je obuhvaćena pojmom „stvari povezane s ugovorom" u smislu navedenog članka.